

Martine Feipel en Jean Bechameil

Bij hun eerste verkenningen in Zwalm constateerden de kunstenaars hoe vreemd, experimenteel en weinig geïntegreerd bepaalde huizen wel lijken. Het is alsof ze op een sokkel staan en zo neergeplant zijn in het landschap. In tegenstelling tot de openheid en ruimtelijke expansie heerst er binnen in het huis een gesloten en ontoegankelijke wereld.

Feipel en Bechameil constateren dat dit kunstmatig bouwen niet past in een ecologische zone. De openbaarheid is ingevuld als een collage die losgeweekt is van iedere authentieke plek. Er is geen sprake van een verheven gemeenschapsideaal want elke samenhang is zoek. Zonder iets van de theorieën van architect Renaat Braem te kennen, leggen ze de vinger op de wonde: België is het lelijkste land ter wereld. Braem uitte zware kritiek op de stedenbouw en vooral op het gebrek hieraan in dit land. Het duo werd getroffen door de invulling van de rurale ruimte en de individuele alledaagse beleving die leiden tot huizen met vreemde verhoudingen. Ze zijn herbergzaam, maar weinig leefbaar. Het lijkt erop dat deze huizen als onbewoonde kijkwoningen gebouwd zijn, omringd door vlekkeloze gazons en ettelijke vierkante meters gestort beton voor de auto's. Bij de bizarre woningen - meestal zonder architect gebouwd - stelden ze zich de vraag hoe zo een architectuur zich in de natuur gedraagt. De onsamenvangendheid, de dyslexie van dit bouwen zette hen aan om een replica te construeren op ware grootte. Omwille van materiële overwegingen en het streven naar een duidelijk statement, werd een verkleinde versie van het huis op het water van de Kaaimeersen geplaatst. Om **Cut-out** herkenbaar te maken gebruikten ze een uitvergroete fotografische reproductie van een voorgevel. Hun ingreep oogt dramatisch omdat ze de woning van de kolenboer - waar Dimitri Vangrunderbeek zijn werk staat - laten kantelen en de indruk wekken dat het huis langzaam onder water verdwijnt. Het opborrelen van het water onder het huis versterkt deze illusie. De kunstenaars verwijzen naar 'After the Flood', een boek van de Canadese fotograaf Robert Polidori waarin hij New Orleans in beelden vastlegde na de overstroming en de wervelstorm Katrina. De daar ondergelopen, vernielde en kapseizende huizen bevatten op meer dan één punt gelijkenissen en verwantschap met het huis op het water. Het verdrinken van een verkleind model roept een ramp op, maar tegelijkertijd is het een discours over de kracht van de natuur en de kleinheid van de menselijke constructies. De natuur is in haar dimensie zo dominant dat elk artefact dat erin geplaatst wordt automatisch ondergeschikt is en verkleint. Merkwaardig is dit werk



doordat de kunstenaars één vast kijkpunt suggereren vanwaaruit men een perspectivisch correcte registratie verkrijgt. Wanneer men links of rechts langs het water loopt, verbreekt men de illusie en rest er een abstracte, gedeformeerde sculpturale vorm. In die zin doet het werk denken aan de anamorfose op de voorgrond van de 'Ambassadeurs' - een doodshoofd - van Hans Holbein. Het kunstenaarsduo zet de renaissancetraditie van het ingenieuze spel met optica en perspectief verder.

Feipel & Bechameil bezetten de ambivalente positie van hedendaagse kunstenaars tegenover de onverwerkte erfenis van een mislukte planologie en ruimtelijke ordening. Hun keuze voor een onbestemd tussengebied viseert een intensivering van zowel de ervaring als de identificatie van de toeschouwer met de plek. Met hun hyperbewustzijn voor het kunstmatige creëren ze een wankel verbinding tussen de fotografische montage en het reële gebouw. Enerzijds gaat dit werk volledig op in de omgeving; anderzijds onderscheidt het werk zich ervan als een zelfbewuste ingreep.